

ANDRÁS ENDRE:

A VÖRÖS LEGYEZŐ

MEGLÁTTA

a pénzt, s megdermedt. Nem volt sok, mindössze nyolc darab százás, legyező alakban szétterítve pepitakockás füzetén, amelybe a sürgős tennivalókat szokta feljegyezni. Kilenc évet húzott le a szakmában, tiszta kezű volt és eleget tapasztalt ahhoz, hogy a jelenségekből visszakövetkeztessen az előzményekre.

— Gyalázat! — tört ki belőle a felháborodás, de ezt inkább sziszegte, mint hangosan mondta. Visszatolta íróasztala fiókját, aztán még sokáig ült egy helyben, fejét csóválva.

A raktárban Csekey és Elza foglalatосkodott a mázsánál. Kiment hozzájuk, hogy arcukba vágja:

— Gazemberek! . . .

De nem mondta. Lefegyverezte a raktáros derűs nyugalma, aki míg nyílt tekintettel rámosolygott, szakszerűen magyarázta az adminisztrátornak a mérleg gondos beállítását. Meleghullám csapta meg ismét. Szólni nem tudott, s hogy ne kelljen ütnie, száját harapdálva, kétszer is bement a belső magtárba, félrerugdosta az útjába gurult tengericsöveket. Végül visszatért az irodába s úgy döntött, hogy a leleplezést másnap reggelre halasztja.

Amazok éppen hozzákezdtek egy frissen érkezett szállítmány átvételéhez, amikor az alsó téri templom harangja megkondult. Kalapot nyomott a fejébe s odavette nekik:

— Ebédelni megyek.

Zsófit az udvaron találta, kócosan nyakig maszatosan. Csak hajába kötött masnija villogott fehéren, amelyet Veronka, a felesége estlénként mos, vasal.

A kislány meglátva apját, elhajította kezéből a rozsdás tűzpiszkálót, s hagyta, hogy az egész délelőtt üldözött varangyosbéka visszabújjon a disznóól mögé.

— Apa!

Meg sem csókolta, mint máskor. Egyenesen a konyhába tartott.

Veronka Pistit etette a díványon. Homlokán vizes borogatás, szeme kisírva.

— A mama írt. Pénzt kér — fogadta urát, amint az átlépte a küszöböt.

— Hálistennek.

— Tudod, fiam. Elmaradtak a házrészlettel . . .

— Megint . . .

Veronka fáradtan hátrasímitotta haját. Fél éve így megy ez. Apja farsangkor lábát törte, az eladóra nevelt hízó meg felfordult. Anyja sem hozott össze sokat télen a közösen

— Mennyi kellene?

— Ötszáz forint . . . de sürgősen.

— Hej, az a magasságos! — kezdte, de aztán visszafogta indulatait. — Jól van . . . Küldd el!

— Kétszázat már küldtem. Több nincs.

— Nekem sincs.

A telepvezetőné kötényével megtörölte Pisti száját, lefektette a kiságyba s fel sem nézve, erőtlen hangon megjegyezte:

— Mondtad, jutalékot kapsz . . .

— Hogyne. Legjobb esetben is csak a jövő hónapban.

— Az soká lesz — suttozta az asszony elcsigázottan.

— A minap még hatszáz forintod volt. Hová tetted?

— Feladtam a lakbért, befizettem a rádiót. Azonkívül enni is kell . . .

— De nem négyszázért! — fakadt ki a telepvezető.

— A fele megvan. Ahhoz nem nyúlhatunk. Nézd meg, a lányod újja kilóg a cipőjéből. Új kötény is kell neki. Ebben a tódott—fódoiban nem szégyenkezhet az iskolában.

— Hát akkor egy vasat se küldj! A nincsből nem lehet. Punktum! . . .

Észre sem vette, hogy teli tüdőből kiabál.

— Reggeltől estig hajtok mint a barom, de tinéktek az atyaisten pénze is kevés! . . .

— Fiam, a szomszédok . . . — csitította Veronka, s egész testében reszketve becsukta az ajtót.

— Füttyülök mindenkire! . . . Keveset keresek? Rendben van! Holnaptól beállok éjjeliőrnek a téeszbe!

— Én nem tehetek róla — sírta el magát Veronka. Nem hangosan, hisztériásan, de annál szívbeemarkolóbban. Aztán erőt vett magán és tált.

AZ EMBERBEN

megmozdult valami. Nem nyúlt a leveshez. Nézte a törékeny asszonyt s arra gondolt, hogy Bacsó komától megszerzi a pénzt. Azoknak meg sem kottyán néhány bankó . . . Igaza van Veronkának. A gyermektől nem lehet megvonni . . . Kell a mamáéknak is. Az orvosnak sem maradhatnak adósai. Karácsonyra majd egyenesben lesznek . . . Gyorsan bekanalazta a levest, néhány falatot evett a kolbászos paprikáskrumpliból, s mikor búcsúzóul bűnbánóan megcsókolta Veronkát, már biztatta is:

— Aztán nekem ne sírj! Estére hozom a pénzt.

A telepre menet kis kerülővel betért Bacsóékhoz.

A koma az ablak előtt ült, s bajúszát nyirbálta. Piros, a felesége friss vizet öntött a kis bádoglavórba. Lekszi, a keresztfia, apja fehér ingét, sötét ruháját tartotta a kezében ünnepélyes ábrázattal, mintha valamilyen szertartás részese volna.

— Hát te? — fogadta Bacsó csodálkozva.

— Ül le, Jani — készségeskedett a komaasszony s beidegzett mozdulattal végigtörölte a vizespad mellé állított széket.

— Csak benéztem egy kicsit — magyarázkodott a telepvezető.

Régen járt itt, utoljára a Józsefnapi búcsú alkalmával.

— Mink meg iparkodunk, le ne késsük a buszt — sietett közölni Bacsó. — Az úrfinak ma van a születésnapja. Veszek neki egy motorbiciklit.

— Isten éltesen, fiam! — nyújtott kezét a telepvezető, s jobbról is, balról is megcsókolta a nyakigláb kamaszt.

— Hogy múlik az idő . . . Mintha tegnap lett volna, hogy pendelyben járt — illeszkedett a családias hangulathoz a keresztapa, s közben törte fejét, hogyan tér-

hetne a tárgyra. Bacsót nem kedvelte, s hogy végkép nem szakadt meg köztük az atyafiság, ez az asszonyoknak köszönhető. Ők néha-néha összejártak.

— Szóval motort kapsz? — veregette meg a fiú vállát.

— Pannóniát! — böffentette rá a koma sokatmondóan.

— Az igen.

— Rászedett a bitang . . . De üsse a kő! Maholnap technikus lesz minek töresse magát a zötyögős munkásvonaton — hengegett s míg élesre vasalt nadrágjába bújtatta vastag lábát, Lekszi megilletődve fogta a pantalló végét.

— De meggyszínűt, édesapám. Nikkelezettet! . . .

— Nikkelezettet. Persze, hogy olyat!

— Szép pénz — jegyezte meg a telepvezető, s arra gondolt, hogy soha jobbkor nem jöhetett volna — Szép kis summa.

— Hát igen, igen — csinált szigorú arcot Bacsó. — Ti, hogy vagytok? Veronka? A gyerekek?

— Személyszerint jól . . .

— Az a fontos — fejezte be a koma a témát, s közben a szekrényből szalaggal átkötött csomagot vett elő. Ügyes mozdulattal rejtette el kezításkájába, de a telepvezető a köteg vastagságából szempillantás alatt felmérte az összeget.

— Ūristen! Legkevesebb húszezer forint — gondolta, s majdnem kimondta.

Bacsó hóna alá vette a táskát.

— Te maradsz még, ugye? — kérdezte s előre tuszkolta Lekszit.

— Nem . . . tulajdonképpen veled akartam beszélni.

— Akkor gyere, kísérlj el!

A KAMASZ

elől ment, keresztapja meg szándékosan lassított, hogy tőle elszakadjanak.

— Nos miben segíthetek?

— Eltaláltad, segítség kellene . . . Tudod apósomék építkeznek, de most egy ideje kissé megszorultak . . .

— Persze. Nincs megfelelő építőanyag. Ne is folytasd! Holnap amúgyis dolgom van a megyénél, szólok Ságodi Lacinak. Testi- lelki cimborám.

— Nem anyag kell . . .

— Hanem?

— Pénz . . . Tulajdonképpen nevetségesen csekély összeg . . . Mostanában nálunk minden összejött . . . Veronka az utolsó vasunkat küldte el . . .

— Hát igen — bólogatott okosan a koma.

— Ez tényleg nem sok . . .

— Nekem momentán egy ezres kellene. Elsejéig . . .

— Ezért fordultam hozzád — villanyozódott fel a telepvezető. Am Bacsó folytatta:

— Nem sok, de magam is hasonló cipőben járok. Az utolsó fillérig kiköltekeztem. Annyi pénzem van csak, hogy a gyereket kielégítsem azzal a vacak motorral . . .

— Ötszázat sem tudsz nélkülözni? — kérdezte kínos szűnet után a telepvezető paprikapiros arccal.

— Sajnos annyit sem — sóhajtott farizeus képpel Bacsó. — Legfeljebb egy szászat. De azt is a saját költőpénzemből. Esetleg majd, ha a boromat eladom . . .

— Köszönöm tartsd meg! — utasította vissza, s leforrázva, émelygő gyomorral faképnél hagyta komáját.

— Jani ne bomolj! — kapott észbe Bacsó, de mert választani kellett a közben megérkezett busz és komája kiengesztelése között, hagyta, hogy a telepvezető elmenjen. Lekszi nyomában fürgén ugrott fel a kocsni hágsójárara s onnan kiáltott vissza:

— A héten majd felkereslek!

Kábultan tartott a telepre. Amikor a postához ért, hirtelen ötlettől vezérelve belépett a félig tárt ajtón. A postamester valamilyen kimutatást sillabizált s közben olcsó kekszet ropogatott.

— Szili kartárs, nem jött pénzem?

— Nem. Kellett volna?

— A prémium, tudja . . .

— Nem jött.

Eltöltött vagy húsz percet az unalmas tisztviselével, s hiába célozgatott hirtelen támadt pénzzavarára, a keszeg kis ember érzéketlen maradt gondja iránt.

— Segítsen ki elsejéig — szánta el végül is magát. Hangja olyan esengően csengett, hogy maga is megrémült tőle. — Kellene ötszáz forint! — mondta aztán határozottan, majd nem követelőzve, hogy helyrehozza a hibát.

A gyomorhajos emberke meglepődve vont a fel szemöldökét.

— Azám, ha bankár volnék . . . Különben is magas a dátum — szellemeskedett fejhangon, s talán még ki is oktatja a takarékoságról, ha időközben be nem lép a levélkihordó.

VÉRIG SÉRTVE.

leszegett fejjel ment vissza a telepre. Nyugalmat erőltetett magára, hogy dolgozni tudjon. Zsebébe nyúlt, elővette a kulcsot s a fiókját kinyitva újból meglátta a legyezőalakban szétterített pénzt. Keze önkéntelenül megmozdult, de félúton megállt. Késervesen, sóhajtván lassan visszazárta a fiókot. Szó nélkül kisétált a telepről. Útját egyenesen a szövetkezeti kocsmára felé vette.

Gusztia a kiugró ádámcsutkájú csapos éppen egy nagyfröccsöt eresztett le örökké szomjas torkán. Aznap talán a tizediket.

— Mi van Jani bátyám? — üdvözölte a telepvezetőt a szokottnál is bizalmas-kodóbban. — Ilyenkor? . . .

Elengedte a füle mellett a bratyizást. Fél deci kevertet kért, s egyhajtásra kiitta. Aztán újabbat rendelt. A harmadik már érezte hatását. Enyhe zsidbadás áradt el homlokán, s a gond, a szorongás teljesen elszállt belőle.

— Gusztia fiam, kiséghetne . . . Elsejéig kellene öt darab piros hasú . . . Tudja, nálunk a családban mostanában minden összejött . . .

A csapos kapzsi ember volt. Inkább a kezét vágatta volna le, sem hogy valakinek tíz fillért kölcsönözzön. Azon kívül nem is vette komolyan a hallottakat. Csúfondárossan rákacsintott a telepvezetőre.

— Ej, Jani bátyám, ne fúzzon! . . . Egy terményesnek én adjak kölcsönt? . . . Na, ne! . . .

Annyira nem volt kábult, hogy a visszautasításból ki ne érezze a gyanúsítást. Szó nélkül pultra lökte az ital árát, s mint akit leköpdöstek, menekülve hagyta ott a kocsmát. Nem ment egyenesen munkahelyére, kiszellőztette fejét. Elhatározta, amint visszaér, átszól a rendőrsre és leleplezi Csekeyt, meg Elzát. Igen, őt is, mert hogy a lány összejátszik a raktárossal, arra mérget mert volna venni.

Amint egyedül maradt a szobában, gyorsan kinyitotta a fiókot. Hol a telefont nézte, hol a pénzt. A vörös legyező szédítette. Feje zúgott.

— . . . a lányod újja kilóg a cipőből . . . Feladtam a lakbért . . . azon kívül enni is kell . . . Az utolsó fillérig kikölteztem . . . Legfeljebb egy százast. De azt is a saját költőpénzemből . . . Az ám, ha bankár volnék! Különbén is magas a dátum . . . Jani bátyám ne fűzzön! . . . Egy terményesnek én adjak kölcsönt? . . .

— Úristen!

Riadtan csengette a központot. Hosszan, újból és újból próbálkozott. A vonal néma maradt.

Veronkának másnap új mesét tálalt fel. Bacsó még nem kapta meg a bor árát. Csekey adna, de tőle nem fogadhatja el. A központból jelezték, hogy postára tették a jutalékot . . .

A harmadik napon délben Veronkát nem találta a házban. Zsófi a babáját fürdette a kis teknőben, Pisti a járókában aludt. Az egész lakásban savanyú babfőzelékszag terjengett. A nagy fazék étel ott bőrsődött a zománcos tűzhely szélén.

— Anyád hol van? — kérdezte mogorván.

Zsófi bohóckodva megvonta a vállát, de még mielőtt szólhatott volna, a nagy rohanástól zihálva betoppant Veronka.

— Feladtam a pénzt.

— Hát persze . . . Én meg napokig zabáljam a babodat!

Veronka a kredencből tányérokat szedett elő.

— Mi is azt esszük — felelte szelíden.

— Egészségtekre. A kutyaúrstenét! — üvöltötte tajtékozva a telepvezető s teljes erőből bevágta maga után az ajtót. A repedt üvegtábla csörömpölve zuhant a konyha kövezetére.

Nem tudott volna számot adni róla, hogyan ért be a telepre. Egy óvatlan pillanatban magához vette a pénzt.

— A tanácshoz mentem — szolt oda Elzának.

Negyed óra

mulva, Gusztinál kötött ki. Utolsó kísérlet, hátha valakitől kölcsönt kaphatna. Vásár lévén, az ivó tele volt vendéggel. Sört kért és rumot, ahogyan a virtuskodó traktorosoktól látta. Hátát nekidöntötte a bádognyúlt sarkának, s komoran nézegette a zajos gyülekezetet. Ismerős arcokat keresett. Zsebében az idegen pénzzel sem tudott szabadulni a nincstelenség kétségbeejtő nyomásától.

— Ehhez pedig nem nyúlok. — fogalmazta meg rögeszmeszerűen, ki tudja hányadszor. Ám ebben igazán maga sem hitt.

Három korsó sört ivott meg rummal. Vedelte az italt, mintha elolthatná vele lobogó szegyenét. Vedelte a keserű levelet, mintha kimoshatná magából a szennyet, amelyet a torkáig érzett felgyülemelni. Ivott mohón kétségbeesetten, mert úgy érezte, nélküle megfullad az őt körülvevő levegőtlen közegben.

— Veronka, Veronka! . . .

Riadtan kapta fel a fejét. A pult másik oldalán két elázott vendég koccintotta össze poharát. Az asztaloknál ülők magukkal voltak elfoglalva s a mély regiszterű kocsmalárma miatt egymást túlharsogva beszélgettek.

Úgy tűnt, ismét hallotta felesége nevét. Ugyanaz a hang szolt, de fojtottan és távolabbról. Gyanakodva pásztázta végig tekintetével az asztalokat.

— Veronka! . . .

Többen odafigyeltek a közelben ülők közül.

— Mit kiabál az a pacák? — kérdezte a szomszédját egy feketeképű bilgeri csizmás szép fiú, s angol pipája szarával a fejét lógató telepvezető felé bökött.

— Vermuthot kért, ha jól hallottam . . . — magyarázta a kérdező, s tovább mesélte a megkezdett történetet.

— Iszik még valamit, Jani bátyám? — szólította meg Guszti, éppen végezve egy újabb hordó csapolásával.

— Nem, nem iszom . . .

Megérlelődött benne, hogy visszamegy a telepre. Elrendezi szépen a pénz dolgot, szabályosan, törvényesen. Ma még nem késő. Elsejéig babon is kibírják . . . Csak a déli patáliát ne csinálta volna! . . . Nagyot sóhajtva kihúzta magát.

— Mennyi lesz ez? — kérdezte és elővette viseltes levéltárcáját.

— Kereken harminckilenc forint.

— Nem lehet . . .

— Számolja ki! . . . Deci rum volt a sörhöz. A jobbikból — adta meg a gyors választ a csapos, de otthagya mert elszámolni hívták.

A telepvezetőnek harminc forintja volt összesen, az aprót is beleszámítva. Idegesen túrkált a rekeszekben, de a különféle nyugtákon és a ki tudja mikori számarfüles feljegyzéseken kívül egyebet nem talált. Guszti csöndben várt, aztán elunva a dolgot, dudolgatva a pultot törölgette.

Reggel még volt egy százasom — hazudta kínjában. — Hova is tettem? . . .

— Mi egy százas manapság? — bigyesztette el száját Guszti. — Felváltotta?

— Fel . . . azaz nem . . . Persze, hogy nem . . . Itt van! — nyúlt kabátja külső zsebébe, ahol a többi százas lapult, és a ropogós bankjegyet a pultra dobta.

— Ez beszéd! — vigyorodott el a csapos. — Igaz jószág nem vész el . . . Nem így van, Jani bátyám?

MEGADTA

magát a sorsának. Zsebébe gyúrte a visszakapott papírpénzt, s lehorgasztott fejfel átült egy megüresedett asztalhoz. Óvatosan zsebébe csúsztatta a kezét, megszámlolta a pénzt. Igen, egy százasnak híja van — állapította meg, s ez újabb bizonyossággal végképp szerte foszlott minden reménye, hogy visszalépjen a veszélyes útról.

— Egy nyomorult százason múlik a becsülete? — kínozta magát, s átkozta a pillanatot, amelyben a lábát tette a kocsma küszöbére. Nem sokáig töprenghetett azonban, mert új vendégek érkeztek, köztük Vidák Pista, akivel negyvenkilencben együtt végezte el a háromhetes szakszervezeti iskolát.

— János, te hogy kerülés ide?! — csapta hátba Vidák és míg a bor megérkezett lelkes érdeklődéssel faggatta.

— Szóval terményes vagy. Aranybánya . . . Én azóta, kis híja miniszterelnök is voltam. Legutóbb szintén terményes, de akadt egy kis zűröm . . . Ennek lassan már két esztendeje . . . Család van? . . . Gyerekek? Ez, az? Micsoda véletlen! . . . Nahát erre okvetlenül iszunk.

Először kettesben ittak. A telepvezető csak az alkalmas pillanatra várt, hogy előrukkoljon a kéréssel. Nem akart ajtóstól rohanni a házba. Vidák még félreérthetné. S míg Pista kérdezőtetéseire felelt, azt latolgatta, mennyit kérjen tőle. Ha nagyobb összeget mond, akkor valamilyen magyarázat is szükséges hozzá. Aztán, meglehet, hogy nincs nála annyi pénz, akkor pedig kínos volna egy százassal, esetleg egy húszassal is megelégedni . . . Közben mégis rászánta magát. Belevörösödve kért ötszázat, elsejéig, s kapott fölényes lezserséggel egy százast. Fellélegzetten rohant volna vissza a telepre, de ezt illetlenségnek érezte. Közben Vidák két cimborája az asztalukhoz telepedett. Ők is harsányak, fesztelének voltak. Vidák autóján jöttek le valamiféle tapasztalatcserére Pestről, ahol mindhárman dolgoznak. Az egykori iskolatárs az egyik

kilencedik kerületi italboltban gebines, utitársai pedig ugyanabban a kerületben a vendéglátóipari vállalat revizorai.

— Azért, tudod, ma is visszasírom a falusi éveket. Itt csönd van, nyugalom. Az ember összebarkácsol magának egy kis családirházat. Kis kert, szőlőcske, ez, az, szóval ami befér . . .

Pista már megint kapatos, — jegyezte meg az egyik revizor. — Ilyenkor mindig elkámpicsorodik.

— Ne ronstd el a kedvét! — intette a másik. — Szervusztok! — emelte magasba poharát.

Ittak.

— Proszit — szólalt meg ismét az előbbi revizor.

— Jó, de csak ezt az egyet — felelte társa. — Egy óra mulva indulunk, úgy látom nekem kell vezetnem . . . Máskülönbén Lajos vagyok . . . Szervusz! — ütötte poharát a telepvezetőéhez.

— Szervusz.

Lajos kihagyásokkal ivott. Így is lement a torkán vagy másfél liter. A többiek valamennyien eláztak, különösen Vidák Pista. Ő fizette a ceppet, majd amikor nagy nehezen az autóba tuszkolta, a józanabb revizor, kihívatta a telepvezetőt.

— Jánoskám . . . Légy szíves adj kölcsön háromszáz francsit . . . Érted? . . . háromszáz francsit . . . Nesze itt az óráim — csatolta le ügyel-bajjal a csuklójáról. A telepvezető hasonlóan részeg volt. Baljával rátámaszkodott Lajos vállára, hogy szilárdan megállhasson, jobb kezével pedig egy csomó pénzt markolt ki a zsebéből.

— Nesze pajtikám! — szólt s beleszórta Pista ölébe.

— Háromszázötven kérlek — konstatálta egyből Lajos, s a bankjegyeket belegyúrte Vidák zsebébe.

— Ne, itt az óráim . . . Doxa . . . kérlek alásan — tukmálta rá a zálogot a gebines, de a telepvezető nem vette el.

— Nagyon klassz srác vagy . . . Puszi! — lelkesedett Vidák.

Mind a négyen összeölelkeztek, aztán Lajos elindította a motort.

— Puszi! — üvöltött vissza a nyitott kocsiból Pista a kanyarhoz érve, a telepvezető pedig visszament az ivóba.

Gusztinyomban asztalához telepedett.

— Kik voltak ezek? — kíváncsiskodott.

— Ezek, kérlek? — tegezte le a csapot. — Prima, elsőosztályú gyerekek . . . Az a köpcös szőke az én legkedvesebb barátom . . . Tröszt igazgató kérlek . . . Ajser gyerek . . .

— És a másik kettő?

— Mit kíváncsiskodol . . . kérlek. Hozz inkább egy prima butéliát!

— Nyolcvan forint — jegyezte meg Gusztinyóvatosságból.

— Hozd, ha mondom!

A CSAPOS

pillanatok alatt ott termett az itallal. Nem tanulta a pincérséget, de a bontás elég jól sikerült. Az üvegből távozó dugó nagyot pukkant, alig ment mellé a drága nedűből.

— Magadnak is tölts . . . nem vagyok én ökör!

— Tisztelem, Jani bátyám!

A csapos még kettőt bontott, s megilletődve rakta vastag pénztárcájába a három darab százast.

— Megbocsát, Jani bátyám! — állt fel az asztaltól szabadkozva, mert egy nagyobb társaság tódult be az ajtón.

Néhány perccel később Csekey is megjelent. Idegesen hordozta körül tekintetét a vendégeken. Meglátva a telepvezetőt, valósággal leroskadtt az asztalnál.

— Jani bátyám, szörnyű baj van!

— He? . . . Mi van? . . .

— Mondom, baj van. Délután kint járt a diri meg a revizor . . . keresték magát . . .

— A fenét! . . . Aztán elmentek . . .

— El. Lezárták a raktárt, elvitték a könyveket meg az átvételi naplókat . . . Reggel különben visszajönnek . . . rovancs lesz.

— Hát aztán! . . . Ahogy lesz, úgy lesz . . . Sej, de ahogy lesz, úgy lesz — énekelte hangját rezegtetve.

Csekeynek nem volt kedve vele énekelni. Megrázta főnöke vállát.

— Az ég szerelmére, Jani bátyám! . . . Hát nem érti, hogy rovancs lesz?! . . . Cirka száz mázsa hiányom van — magyarázta visszafojtott hangon, kétségbeesetten.

— Rá se ránts, pajtilkám. . . Megmondjuk szépen, hogy madárkár és punctum. . .

A raktáros nem bírta idegekkel.

— Örült! — csikorgatta erős fogait. — Nem érti? Ha valamit nem csinálunk, mindkettőnket lesíttelnek . . .

— Mit beszélsz? . . .

— Lesíttelnek . . . Száz mázsa hiányunk van . . .

A telepvezető értelméhez végre eljutottak Csekey szavai. Egy darabig még bambán bámult a verejtékező férfi arcába, aztán megrázta deres üstökét. Ettől azonban nem lett józan.

— Szóljon valamit, Jani bátyám! Mit csináljunk? . . .

Amaz csak a vállát vonogatta.

— Jani bátyám . . . gondoljon a családjára! . . . A két apró gyermekre . . . Veronka asszonyra . . .

A TELEPVEZETŐT

egy szédülési hullám megint elkapta. Annyit azonban értett, hogy bajba kerültek. de pontosan nem tudta felfogni, miről beszél Csekey.

A raktáros izmos markával megragadta főnöke kabátját, s mint aki segíteni akar a leitasodottnak, különösebb feltűnés nélkül kivezette a zajos kocsmából. Ott kint aztán alaposan megdögönyözte, hogy magához térjen.

— Ember! Mindkettőnket le fognak csukni, ha ki nem találunk valami okosat. . .

— Az fuksz! — motyogta a telepvezető, akit a friss levegő csak jobban elkábított.

— Barom! . . . Itt csak egyet lehet csinálni . . .

— Csak egyet . . . hehe . . .

— Mégpedig — folytatta Csekey, verejtékező homlokát törölgetve, — ha most szépen elsétálunk a kertek alatt a telepre . . . és mondjuk . . . véletlenül kigyullad ott valami . . .

A telepvezető meresztgette a szemét, előre-hátra hintázó testtel kereste az egyensúlyt, de nem válaszolt.

— Hát akkor induljunk! — szólt a raktáros és belekarolt főnökébe. Az egy darabig hagyta vonszolni magát, aztán kikarolva Csekeyből, megvetette a lábát.

— Nem megyek!

— Nem-e?! . . .

— Nem! . . .

— Nesze!

Csekey ökle meglendült és a telepvezető hang nélkül a földre rogyott. A raktáros futó léptekkel eliramlott a templomkert irányába. Az Árvácska utcába érhetett talán, amikor a telepvezető magához tért. Bódultan feltápáskodott, majd bizonytalanul lépegetve, Csekey után indult. Homályosan emlékezett rá, hogy a raktáros a telepre invitálta, de hogy miért, arról nem tudott számot adni.

— Csekey kartárs! . . . Kartársam . . . — kiabálta a sötét utcán, de senki sem felelt. vissza.

— Én velem nem babrálsz ki . . . Kartársam . . .

Kilencet ütött a toronyóra, mire a telephez érkezett. Ködfátyolos szemmel úgy látta, hogy odabent ég a villany. Megindult a viláosság irányába.

— Hé, Csekey kartárs . . . Engedjen be! — dörömbölt a vaspántos deszka ajtón. — Kartár-saam! . . .

Néhány másodpercre elszállt fejéből az alkoholgőz. Csípős füstöt szimatolt, majd meghallotta az égő termény ropogását. Kétségbeesetten cibálta a vaspántot, amely előre-hátra zötyögött a lakat és a deszkaajtó között. A nagy fizikai erőlkifejtés már-már teljesen kijózanította. Felfogta, mi történt, s még vadabbul rángatta a súlyos raktár ajtót.

— Emberek! . . . Tűz van! . . . Emberek! . . .

A VASPÁNT

megreccsent, engedett. Kivágódott az ajtó, s vele olyan füsttömeg, mint amilyen a gyárkéményekből szokott a magasba bodorodni. De ez a füst nem fekete volt, olyan inkább, mint egy lilába játszó hatalmas vörös legyező. A rémülettől lába odaragadt a földhöz. Ziháló tüdeje mélyen beszívta a forró füstködöt, s arccal bukott be a kitárt ajtón. A léghuzat a tűzfolyamként égő termény pernyéjét csapta arcába.

De ezt már nem érezte.